پرونده

اسد: آزادسازی ادلب ادامه خواهد یافت

رئیس‌جمهور سوریه وعده داد که نبرد برای آزادسازی ادلب با وجود هیاهو و جنجال آفرینی‌هایی که از شمال به گوش می‌رسد، ادامه خواهد یافت. سخنگوی حزب حاکم ترکیه با متهم کردن دولت سوریه به نقض آتش‌بس در استان ادلب، مدعی شد این ترکیه نیست که توافق سوچی حول استان ادلب را نقض کرده است. از سوی دیگر، مسکو از گشت‌زنی مجدد نیروهای خود و آنکارا در مناطق شمالی سوریه خبر داد.

بشار اسد دوشنبه شب در یک نطق تلویزیونی به مناسبت پیشروی‌های اخیر ارتش سوریه و آزادسازی کامل شهر حلب افزود: این پیروزی و آزادسازی به معنای پایان جنگ و خنثی کردن تمامی نقشه‌ها یا نابودی تروریسم و حتی تسلیم شدن دشمنان نیست اما به طور حتم بینی دشمنان را به خاک مالید و مقدمه‌ای برای شکست کامل دیر یا زود آنان خواهد بود. اسد گفت: عملیات آزادسازی حومه حلب و ادلب بدون توجه به «سر و صداها» و هیاهویی که از شمال ترکیه شنیده می‌شود، ادامه خواهد یافت؛ همچنان که عملیات آزادسازی تمام خاک سوریه و شکست کامل تروریست‌ها و برقراری ثبات نیز ادامه می‌یابد.

سخنان اسد را می‌توان پاسخی به هشدار اخیر وزارت دفاع ترکیه دانست، آنکارا چندی پیش به دمشق هشدار داد که ارتش ترکیه در صورت حمله احتمالی به نقاط مهم در ادلب، پاسخ محکمی خواهد داد. سوریه در هفته‌های اخیر همچنین موفق شده است ۶۰۰ کیلومتر مربع از مناطق اشغالی حلب و ادلب را آزاد کند.

همچنین پس از تسلط کامل ارتش سوریه بر جاده بین‌المللی حلب به دمشق از سمت ادلب و حماه و پاکسازی کامل آن، عملیات بازسازی این جاده بین‌المللی و راهبردی برای راه‌اندازی مجدد آن آغاز شده است.

روز گذشته نیز ساکنان شهر حلب به دنبال آزادی و پاکسازی شهرک‌ها و روستاهای غرب و شمال این شهر از وجود گروه‌های تروریستی و خارج شدن استان حلب از تیررس آنان، با آمدن به خیابان‌ها، به شادی پرداختند. همچنین مهندس باسم منصور، مدیر شرکت هواپیمایی سوریه نیز به سانا گفت: به لطف فداکاری‌های ارتش سوریه و تأمین امنیت اطراف فرودگاه حلب و تأمین امنیت کامل اطراف شهر امکان فرود و برخاستن هواپیماها در فرودگاه بین‌المللی حلب به طور کامل فراهم شده است. نیروهای سوری پیش‌تر نیز مناطق القصر العدلی، شویحنه، شهرهای حریتان و حیان، مناطق کفر داعل، الهوته الجوانیه، الهوته البرانیه، بشنطره و برخی مناطق دیگر را آزاد کردند.

ارتش سوریه همچنین موفق شده است مناطق بیانون و تل مصبین در حومه شمال حلب را از کنترل تروریست‌های جبهه النصره خارج کند. این مناطق از سال ۱۳۹۴ به اشغال تروریست‌های تحت حمایت برخی کشورهای همسایه سوریه درآمد و اکنون دولت دمشق بر اساس قوانین و مقررات بین‌المللی تلاش دارد مناطق اشغالی خود را آزاد کند.

■ آغاز مجدد گشت روسیه و ترکیه

وزارت دفاع ترکیه شامگاه دوشنبه اعلام کرد که نیروهای مسکو و آنکارا گشت‌زنی مشترک در شمال سوریه را پس از حدود دو هفته توقف آن از سوی ترکیه از سر گرفتند. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه الجزیره، طبق اعلام وزارت دفاع روسیه، نشست مقامات روسیه و ترکیه در مسکو برای دستیابی به یک توافق در استان ادلب همچنان ادامه دارد. در همین راستا، «عامر لافی» خبرنگار الجزیره در استانبول گزارش داد تا بدین لحظه ترکیه هیچ‌گونه واکنش رسمی به اعلام از سرگیری گشت‌زنی‌های مشترک از سوی مسکو نداشته است. وی افزود: مقامات ترکیه پیش‌تر نیز توقف گشت‌زنی‌های مشترک با روسیه در شمال سوریه را اعلام نکرده و حتی چند روز پیش آن را تکذیب کرده بودند. عامر لافی در ادامه تصریح کرد که مذاکرات روسیه- ترکیه در مسکو حول محور حل وضعیت ادلب سوریه ادامه خواهد یافت. خبرنگار الجزیره در استانبول پیش از این گفته بود که مقامات آنکارا در اعتراض به کشته شدن سربازان‌شان در جریان حمله به مراکز دیده‌بانی خود در شمال سوریه گشت‌زنی مشترک با نیروهای روسیه را تعلیق کرده‌اند اما وزارت دفاع ترکیه اعلام کرد که این گشت‌زنی‌ها گاه به دلایل فنی و وضعیت آب و هوایی متوقف می‌شود.

چالش

انهدام کشتی ترکیه‌ای حامل سلاح در بندر طرابلس

در پی حمله پهپادی ارتش ملی لیبی به رهبری خلیفه حفتر که انهدام یک فروند کشتی ترکیه‌ای در بندر طرابلس را به دنبال داشت، سازمان ملل اعلام کرد که چهار کشور در این اقدام دست داشته‌اند.

نیروهای موسوم به ارتش ملی لیبی روز سه‌شنبه اعلام کردند که یک کشتی ترکیه‌ای حامل سلاح و مهمات را که در بندر طرابلس لنگر انداخته بود، هدف قرار داده‌اند. این اقدام در شرایطی صورت گرفت که پیش‌تر رسانه‌های لیبی گزارش داده بودند که نیروی دریایی ترکیه به طرابلس، پایتخت لیبی سرباز و تانک منتقل می‌کند. عبدالهادی الهویج، مسئول امور خارجی گروه موسوم به ارتش ملی لیبی ضمن مخالفت با حضور ترکیه در لیبی، مداخله آنکارا در امور این کشور را اشغالگری دانست. وی با رد نقش دولت‌های خارجی در پایان دادن به درگیری‌ها و بحران در لیبی گفت: «قطعاً این اقدام مداخله ترکیه نیست، بلکه تجاوز است. این تلاش جدید ترک‌ها برای اشغال لیبی است.» الهویج با تأکید بر تعهد طرابلس به یافتن راهکاری برای پایان دادن به بحران لیبی از طریق مذاکره، افزود: «ابتدا باید به همه طرف‌ها گوش داد و سپس تصمیم گرفت.» غسان سلامه، نماینده سازمان ملل در امور لیبی بدون اشاره به جزئیات بیشتر، وقوع این حمله را تأیید کرد. یعقوب الحلو، معاون فرستاده دبیرکل سازمان ملل در لیبی به تشریح جزئیات بیشتر پرداخت و با اعلام اینکه چهار کشور مصر، امارات، اردن و روسیه در پس حملات پهپادی نیروهای حفتر قرار دارند، تصریح کرد: «این کشورها حفتر را به پهپاد مجهز می‌کنند یا اینکه خود این کشورها این پهپادها را هدایت می‌کنند و البته خوب می‌دانند که استفاده از این پهپادها تنها منحصر به حمله به تأسیسات نظامی نخواهد بود بلکه غیرنظامیان و تأسیسات غیرنظامی از جمله بیمارستان و مدرسه هم هدف قرار می‌گیرند و همه اینها جنایت جنگی است.» اقدام نیروهای حفتر در ایجاد منطقه پرواز ممنوع و جلوگیری از فرود هواپیماهای سازمان ملل در فرودگاه‌های لیبی دیگر موضوعی بود که الحلو به آن پرداخت و ضمن اشاره به مشکلاتی که لیبی با آن مواجه است، گفت که دو هواپیمای سازمان ملل در حال حاضر از فعالیت بازمانده‌اند که همین امر مشکلات زیادی را در عملیات‌های بشردوستانه ایجاد کرده است. الحلو در بخشی از سخنانش به نقش ترکیه در حمایت از نیروهای دولت وفاق ملی به ریاست فائز السراج نیز اشاره کرد و گفت: «به تازگی دیدیم که ترکیه حضور قدرتمندی در لیبی دارد و آنکارا می‌گوید که هدف از آن ممانعت از سقوط طرابلس و ایجاد نوعی توازن در جنگ در این کشور است.»

■ نظارت اروپا بر تحریم تسلیحاتی لیبی

وزرای خارجه اتحادیه اروپا با آغاز مأموریت دریایی و هوایی جدید در شرق دریای مدیترانه در راستای جلوگیری از ارسال سلاح به طرف‌های درگیر در لیبی موافقت کردند. بنابر اعلام دیپلمات‌ها، گشتی‌های اتحادیه اروپا کشتی‌های مشکوک را در شرق دریای مدیترانه بازرسی می‌کنند. جوزف بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا هم درباره امکان آغاز عملیات اتحادیه اروپا در اواخر مارس ابراز امیدواری کرد و گفت: «این عملیات در مرحله نخست، در آب‌های بین المللی و نه در آب‌های لیبی برگزار خواهد شد. نمی‌توان از اتحادیه اروپا انتظار داشت گشت‌هایی را در مرزهای زمینی بین مصر و لیبی که همچنان از طریق آن سلاح توپخانه‌ای وارد لیبی می‌شود، انجام دهد.»

درخواست عربستان از فلسطینیان برای مذاکره با رژیم صهیونیستی و حل مشکلات!

ریاض قدس را به عادی‌سازی فروخت!

گزارش یک

پس از اعلام آمادگی تشکیلات خودگردان فلسطین برای مذاکره رودررو با رژیم صهیونیستی، عربستان سعودی هم به طور آشکار وارد صحنه شده و از فلسطینی‌ها خواسته است مشکلات‌شان را با اسرائیلی‌ها حل کنند. همزمان تل‌آویو قصد دارد پرواز مستقیم به ریاض برقرار کند که بخشی از روند عادی‌سازی به شمار می‌رود.

به گزارش «جوان»، در حالی که فلسطینی‌ها انتظار داشتند جهان عرب و به ویژه عربستان سعودی که خود را زعیم اعراب می‌داند، واکنش جدی به معامله قرن امریکا نشان دهند، سعودی‌ها ظاهراً این طرح امریکایی را پذیرفته‌اند و در تلاش هستند فلسطینی‌ها را نیز به پذیرش آن مجاب کنند. عربستان سعودی با هدف حل اختلاف خاورمیانه خواستار برگزاری مذاکرات مستقیم میان فلسطین و اسرائیل شد. به گزارش خبرگزاری روسیا الیوم، فیصل بن فرحان، وزیر خارجه عربستان روز سه‌شنبه در سخنانی گفت: «اگر این مذاکرات آغاز شود بسیار خوب خواهد شد. به این وسیله می‌توان صلح را برقرار کرد». بن‌فرحان از طرح معامله قرن امریکا برای حل اختلاف خاورمیانه استقبال کرد و گفت: «به صورت اولیه از هرگونه تلاش برای دستیابی به صلح میان فلسطین و اسرائیل حمایت می‌کنیم اما این خود فلسطینیان هستند که باید بگویند آیا این طرح می‌تواند زمینه‌ساز مذاکرات باشد یا خیر و در نهایت فلسطینیان خودشان باید تصمیم بگیرند که چه چیزی را می‌توانند قبول کنند و ما هم از آنها حمایت خواهیم کرد». عادل الجبیر، وزیر مشاور در امور خارجه عربستان هم روز شنبه در سخنانی که موضع رسمی این کشور به شمار می‌رود، به صراحت گفته بود: «این طرح از موارد خوبی برخوردار است و می‌تواند زمینه‌ساز مذاکره قرار گیرد.»

■ دلارهای سعودی

عربستان سعودی و برخی رژیم‌های مرتجع عربی بلافاصله پس از رونمایی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا از معامله قرن حمایت خود را از این طرح که یکجانبه منافع صهیونیست‌ها را درنظر گرفته است، اعلام کردند. گروه‌های مقاومت فلسطین بارها هشدار داده‌اند که هر کشور عربی را که با معامله قرن همراهی کند نخواهند بخشید. درخواست ریاض از فلسطینی‌ها برای رفتن به دامان رژیم صهیونیستی، درحالی است که روز دوشنبه تشکیلات خودگردان فلسطین هم اعلام کرد که آماده است به طور مستقیم با تل‌آویو مذاکره کند. مقامات سعودی در سال‌های اخیر بارها به محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فشار آورده‌اند اختلافات با اسرائیل را حل کند و حتی ریاض تهدید کرده بود که در صورت مخالفت عباس با خواسته‌های عربستان، کمک‌های مالی به فلسطین را قطع خواهد کرد. پیش‌تر رسانه‌های امریکایی در گزارش‌هایی اعلام کرده بودند طرح دونالد ترامپ، درباره حل مناقشه فلسطین با چراغ سبز سعودی‌ها انجام شده است. یک مقام واشنگتن گفته بود که موضع‌گیری علنی عربستان درباره معامله قرن، با آنچه در محافل داخلی مطرح می‌شود، متفاوت است. عربستان همچنین در هفته‌های اخیر برخی کشورهای عربی مثل سودان را متقاعد کرده است که در صورت موافقت با معامله قرن، کمک‌های مالی به این کشور انجام خواهد داد. سعودی‌ها در سال‌های اخیر با پرداخت مشتی دلار به کشورهای ضعیف عربی توانسته‌اند سیاستمداران این کشورها را با سیاست‌های منطقه‌ای خود همراه کنند و در مسئله فلسطین نیز این برنامه در دستور کار قرار گرفته است. چراغ سبز سعودی‌ها و دیگر رژیم‌های عربی، خنجر از پشت به آرمان قدس و فلسطین است. همراهی ریاض با سیاست‌های امریکا درباره فلسطین، در شرایطی است که حتی کشورهای اروپایی هم با معامله قرن واشنگتن مخالفت کرده‌اند و این طرح را مقدمه‌ای برای تشدید تنش‌ها در سرزمین‌های اشغالی می‌دانند.

■ عادی‌سازی از مسیر هوایی

روند عادی‌سازی اعراب با رژیم صهیونیستی با سرعت بیشتری در حال اجراست و با حمایت علنی عربستان، امارات و بحرین از اجرای معامله قرن به نفع اسرائیل، صهیونیست‌ها بیش از هر زمان دیگری در مسیر همگرایی با اعراب گام بر می‌دارند. میکی زوهر، رئیس فراکسیون حزب لیکود در پارلمان رژیم صهیونیستی (کنست) خبر داد که تل‌آویو قصد دارد برای ادای فریضه حج، برای مسلمانان حاضر در اراضی اشغالی فلسطین، پرواز مستقیم به سمت ریاض ترتیب دهد. شبکه روسیا الیوم، به نقل از زوهر گزارش داد که تلاش خواهد کرد مسلمانان حاضر در اراضی اشغالی فلسطین، بتوانند با پروازهای مستقیم، از تل‌آویو عازم عربستان شوند، نه از طریق اردن. وی تأکید کرد: «در این زمینه، پیشرفت‌هایی نیز حاصل شده است و این مسئله، با مداخله بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر حل خواهد شد. این مسئول اسرائیلی ابراز امیدواری کرد که نتانیاهو شخصاً مسئولیت پیگیری این موضوع مهم را بر عهده گیرد تا هرگونه مانعی را از سر راه این مسئله بردارد. زوهر با این ادعا که حزب لیکود، مؤید آزادی عبادت و ادیان است، مدعی شد: «تلاش خواهم کرد با همکاری نتانیاهو، با مسئولان سعودی تماس برقرار کنم زیرا نتانیاهو موفق شده است تماس‌های نزدیکی با سعودی داشته باشد». روزنامه یدیعوت آحارونوت، هم دیروز طی گزارشی نوشت پس از آنکه مجوز سفر اسرائیلی‌ها به عربستان سعودی از سوی وزیر داخلی اسرائیل صادر شد، الکس لوچن، مدیر یک وب‌سایت اسرائیلی به عنوان اولین گردشگر اسرائیلی سفری علنی و رسمی را به عربستان سعودی ترتیب داد. این گردشگر صهیونیستی خاطرنشان کرد: «پلیس عربستان سعودی هنگام بررسی مدارک خصوصی وی و پس از آنکه فهمید او از اسرائیل آمده است، با او خوشرفتاری کرده است که این موضوع خود مؤید گام‌های علنی سعودی‌ها برای عادی‌سازی روابط با اسرائیل است.»

عربستان در سال‌های اخیر تلاش‌های زیادی انجام داده تا بتواند با حل اختلافات فلسطین و رژیم صهیونیستی، روند عادی‌سازی با تل‌آویو را از سر بگیرد و اکنون معامله قرن را فرصت خوبی برای پیشبرد این سیاست می‌بینند. باوجودی که عربستان و اسرائیل روابط دیپلماتیکی با یکدیگر ندارند اما بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی بارها اعلام کرده که در پشت پرده همگرایی بین این رژیم و تعدادی از کشورهای عربی وجود دارد. در سال‌های اخیر، مقامات بلندپایه سعودی و اماراتی در راستای عادی‌سازی روابط به تل‌آویو سفر و با مقامات صهیونیستی دیدار کرده‌اند. از زمان روی کار آمدن دونالد ترامپ، سیاست نزدیکی اعراب و اسرائیل با جدیت دنبال شده است تا یک جبهه واحد علیه ایران در منطقه تشکیل دهند. اخیراً یکی از مقامات وزارت خارجه امریکا در سخنانی گفته بود که نزدیک کردن اعراب و اسرائیل یکی از اولویت‌های کاخ سفید است.

گزارش ۲

علی قنادی

نتایج انتخابات افغانستان با ۵ ماه تأخیر اعلام شد

تأیید رئیس جمهوری مجدد غنی در آستانه توافق امریکا-طالبان

نتیجه انتخابات افغانستان با یک تأخیر شش ماهه اعلام شد و اشرف غنی با ۹۲۳ هزار رأی برای دومین بار رئیس جمهور افغانستان ماند. نتایج انتخابات تنها دو روز بعد از کنفرانس امنیتی مونیخ اعلام شده که گفته می‌شود اشرف غنی در آن، توافق امریکا با طالبان را پذیرفته است.

کمیسیون مرکزی انتخابات در افغانستان دیروز بعد از چند ماه کش و قوس، نتایج نهایی انتخابات ریاست جمهوری ۲۸ سپتامبر سال ۲۰۱۹ را اعلام کرد که اشرف غنی احمدزی دوباره به عنوان رئیس‌جمهور این کشور انتخاب شده است. براساس گزارش کمیسیون مرکزی انتخابات افغانستان، اشرف غنی با کسب ۵۰/۴۶ درصد آرا رئیس‌جمهور افغانستان شده است. حوا علم نورستانی، رئیس کمیسیون انتخابات دیروز گفت که از مجموع یک‌میلیون و ۸۲۳ هزار و ۹۴۸ رأی، اشرف غنی با به دست آوردن ۹۲۳ هزار و ۵۹۲ رأی که معادل ۵۰/۴۶ درصد می‌شود برنده انتخابات ریاست جمهوری است. کل واجدین شرایط انتخابات در افغانستان ۱۳ میلیون نفر بوده است.

■ هرچه بادا باد!

بر اساس اعلام کمیسیون مرکز انتخابات، عبدالله عبدالله، رئیس اجرایی دولت وحدت ملی نیز با اخذ ۷۲۰ هزار و ۹۹۰ رأی معادل ۳۹/۵۲ درصد کل آرا در جایگاه دوم قرار گرفته است. عبدالله عبدالله دیروز بلافاصله پس از اعلام نتایج اعلام کرد که آن را نمی‌پذیرد و خواهان رسیدگی به «تقلب در انتخابات» است. پیش از اعلام رسمی نتایج نیز، تیم ثبات و همگرایی به رهبری عبدالله عبدالله، با خروج از روند اعلام نتایج انتخابات، اعلام کرده بود که کمیسیون انتخابات و هرگونه نتیجه‌ای که قرار است این کمیسیون اعلام کند، مشروعیت ندارد. به گزارش خبرگزاری جمهوری افغانستان، فضل‌احمد معنوی، عضو ارشد تیم ثبات و همگرایی بعدازظهر دیروز سه‌شنبه در صفحه توئیتر خود نوشت: «ما از روند بیرون شدیم. نه نهادی به نام کمیسیون نزد ما مشروعیت دارد و نه نتیجه‌ای را که اعلان می‌کند. دلایل عدم مشروعیت هم «اظهرمن‌الشمس» است. گذشت زمان به همه این بی‌عدالتی‌ها پاسخ می‌دهد.» معنوی گفته که چیزی را که نمی‌خواستیم، به انجام آن درناگزیری قرار گرفتیم: «زیاد تلاش کردیم، پروسه‌محور پیش برویم. به نهادها «حداقل» اعتماد کنیم اما دیده می‌شود در اینجا منطق و اصول جواب نمی‌دهد. صبر و شکیبایی در حال پایان یافتن است. در نهایت کار بدانجا کشید که بگوییم بایستیم، هر چه بادا باد!» کریم خلیلی دیگر عضو برجسته تیم ثبات و همگرایی نیز تأکید کرده که نتایج تقلبی انتخابات پذیرفتنی نیست و در این صورت حکومت موازی اعلام خواهد کرد. با این حال، دیروز «فریدون خزون» سخنگوی تیم ثبات و همگرایی در گفت‌وگو با فارس، هرچند گفت که «این نتیجه را نمی‌پذیریم» ولی تأکید کرد: «از راه‌های قانونی به دنبال احقاق حقوق خود خواهیم بود.» وی گفت: «به گزینه حکومت موازی که چندی پیش از سوی برخی سیاسیون مطرح شد، متوسل نمی‌شویم اما اگر مجبور شویم آن را روی میز می‌آوریم.» پیش از این، اواخر هفته قبل ژنرال عبدالرشید دوستم، معاون اول ریاست جمهوری در جوزجان گفته بود که در صورت اعلام نتایج تقلبی انتخابات، حکومت موازی به رهبری عبدالله اعلام خواهد کرد.

■ عدم امضای مناقشه‌برانگیز

دیروز ساعتی بعد از اعلام نتیجه انتخابات، سندی در فضای مجازی منتشر شد که نشان می‌دهد «مولانا عبدالله» از اعضای ارشد کمیسیون انتخابات افغانستان درباره چگونگی روند بازشماری آرا اعتراض داشته است. مولانا عبدالله گفته که بیانیه کمیته انتخابات افغانستان خلاف ماده ۶۱ قانون اساسی و خلاف ماده ۶۵ قانون انتخابات همچنین خلاف ماده ۱۹ قانون تعدیل انتخابات است بنابراین آن را امضا نمی‌کند. با این حال، حکومت افغانستان در واکنش به بحث‌هایی که درباره اعلام حکومت موازی از سوی تیم انتخاباتی ثبات و همگرایی، مطرح شده، گفته که طرف‌ها باید به نتایج انتخابات احترام بگذارند. صدیق صدیقی، سخنگوی ریاست جمهوری که روز سه‌شنبه در کابل صحبت می‌کرد در پاسخ به سؤالی مبنی بر موضع حکومت در خصوص احتمال اعلام حکومت موازی از سوی تیم ثبات و همگرایی تأکید کرده که طرف‌های انتخاباتی باید به نتایج انتخابات احترام بگذارند. صدیقی افزود که بر مبنای قانون اساسی انتقال قدرت تنها بر اساس اراده سیاسی مردم افغانستان صورت می‌گیرد و باید تمام طرف‌های ذی‌دخل به نتایج انتخابات احترام بگذارند.

■ نقش صلح با طالبان در نتیجه انتخابات؟!

اعلام نتایج انتخابات افغانستان تنها دو روز بعد از ملاقات اشرف غنی با مایک اسپر، وزیر دفاع امریکا انجام شده، دیداری که در آن زلمای خلیل‌زاد، نماینده امریکا در مذاکرات صلح افغانستان هم حضور داشت. اسپر بعد از این ملاقات گفت: «ما حداقل یک ساعت با رئیس‌جمهور غنی صحبت کردیم. من فکر می‌کنم او از توافقنامه پشتیبانی می‌کند و موافقت می‌کند. همه افغان‌ها باید دور هم جمع شوند تا به توافق همه‌جانبه و پایدار برسند.» اشرف غنی در آن دیدار، هرچند درباره پایبند بودن طالبان به توافق ابراز تردید کرد و درباره استفاده طالبان از صلح به عنوان «راهبرد اسب تروا» اظهار نگرانی کرد ولی گفت که در یک دوره موسوم به «کاهش تنش» (نه آتش‌بس) تعهد طالبان برای صلح آزمایش خواهد شد. دیروز هم معاون دوم ریاست جمهوری افغانستان در حاشیه کنفرانس «۴۰ سال میزبانی مهاجرین افغان در پاکستان» هرچند تأکید کرد که امضای توافقنامه میان امریکا و طالبان به تنهایی هیچ مشکلی را حل نمی‌کند ولی گفت که صلح میان دولت افغانستان و طالبان به عنوان «بخش اصلی» این روند است. این عضو ارشد دولت افغانستان با ابراز امیدواری برای آغاز گفت‌وگوهای مستقیم با طالبان پس از امضای توافقنامه این گروه با امریکا، تصریح کرد که افغانستان بدون مشارکت پاکستان، نمی‌تواند به صلح دست یابد. وی همچنین تصریح کرد که تصویب نهایی صلح از صلاحیت‌های ملت افغانستان است و آنها باید از طریق پارلمان، لویه‌جرگه یا رفراندوم در مورد آن تصمیم بگیرند. اشرف غنی، رئیس‌جمهور افغانستان هم دیروز خطاب به فرماندهان ارتش افغانستان گفت: «فرصتی که برای صلح فراهم شده نتیجه مبارزه و قهرمانی نیروهای امنیتی است و ایستادگی نیروهای امنیتی در دو سال گذشته سبب شده گروه طالبان به اهداف خود دست نیابد.» رئیس‌جمهور افغانستان تأکید کرد: «موضع‌گیری ما برای پایان جنگ سبب شد این فرصت فراهم شود تا طالبان بپذیرد که خشونت‌ها را کاهش می‌دهد.»

نگاه

هادی محمدی

افغانستان در آستانه وضعیت پرتنش

مذاکرات طولانی امریکا و طالبان که مراحل زمانی زیادی داشته و در قطر و چند کشور دیگر انجام گرفته، قرار است تا چند روز دیگر به امضای توافق منتهی شود و منابع امریکایی و منطقه‌ای این توافق را تأیید کرده‌اند. با اینکه از مدت‌ها قبل روی بسیاری از مفاد توافق، اتفاق‌نظر وجود داشت ولی امریکایی‌ها، برای نشان دادن دست برتر، از طالبان یک آتش‌بس شش‌ماهه را درخواست می‌کردند و به موازات فراز و نشیب انتخابات ریاستی در مهرماه که هنوز با علامت سؤال جدی دستکاری در نتایج ضعیف روبه‌روست، یک برنامه پیچیده را برای افغانستان تدارک دیده‌اند. در بیش از یک ماه اخیر نهایتاً امریکایی‌ها پذیرفتند که به‌جای آتش‌بس شش‌ماهه، به یک کاهش تنش هفت‌روزه تن دهند تا حفظ آبرو صورت پذیرد. در واقع طالبان با آگاهی از شرایط انفعالی امریکا، از ابتدا بر اصول و مطالبات مذاکراتی خود اصرار ورزیده و آتش‌بس را نیز پذیرفت و بیشترین امتیازها را در توافق به‌دست آورده است، که از آن جمله آزادی تعدادی از مقامات طالبان که در زندان‌های امریکایی بودند و ۵هزار زندانی دیگر طالبان که در اختیار دولت افغانستان است. طالبان که امتیازات خوبی را از امریکا به‌دست آورده، باید پس از آغاز خروج تدریجی ۴هزار نیروی امریکایی و زمانبندی برای خروج بقیه آنها و خروج تدریجی نیروهای ناتو، با گروه‌های سیاسی افغانستان وارد مذاکره شود و سپس نهادهای حکومتی را تشکیل دهد. ترامپ به‌شدت نیازمند این توافق است تا به‌عنوان یک دستاورد سیاسی در روند انتخابات سال بعد از آن بهره‌مند شود ولی توافق با طالبان و انتخابات ریاستی افغانستان به نحوی جلو رفته که همه چیز مین‌گذاری شده است. اولاً تقریباً بسیاری از رقبا و طرف‌های سیاسی به نتایج انتخابات اعتراض جدی دارند و پیروزی اشرف غنی را، تقلب می‌دانند که از سوی امریکا مدیریت شده است و طالبان نیز حکومت اشرف غنی را فاقد مشروعیت می‌داند. لذا روند نهادهای حکومتی یا پروسه مذاکرات طالبان با گروه‌های سیاسی به‌دلیل اینکه نسبت به تشکیل حکومت اسلامی از سوی طالبان هیچ‌گونه توافقی ندارند، به سادگی به نتیجه نمی‌رسد، به‌ویژه اینکه این گروه‌های سیاسی حاضر نیستند بخش کوچکی از حاکمیت باشند. حاصل این فضای پرتنش این است که افغانستان به مرحله‌ای پرتنش از درگیری‌های سیاسی و نظامی وارد می‌شود و امریکایی‌ها با اینکه در توافق با طالبان زمانبندی خروج نظامیان خود را امضا کرده‌اند، کاهش نیروهای خود را در سقف مطلوب و برنامه‌ریزی شده حفظ خواهند کرد و امیدوارند جنگ و تنش در افغانستان، این فرصت را برای استمرار حضور امریکایی‌ها در افغانستان تولید کند و فرسایش طالبان و گروه‌های افغانی، از ظرفیت آسیب به نیروهای امریکایی بکاهد. این طرح امریکا در عراق نیز با کمی تفاوت در دستور کار است ولی امیدی متکی بر جنگ‌افروزی و تنش بین گروه‌های محلی این کشورهاست که معلوم نیست رخدادهای این کشورها در چه مسیری قرار گرفته و کدام پدیده پیش‌بینی نشده را رقم خواهند زد. امریکا تلاش دارد پاکستان را به عنصر مدیریت‌کننده بین خود و طالبان قرار دهد تا ضریب پیش‌بینی راهبردهای خود را قرین صحت نماید ولی در افغانستان بازیگران متعددی حضور دارند که قادرند این محاسبات خوشبینانه امریکایی را به سرعت با بحران روبه‌رو کنند.

اخبار کوتاه

■ قطر مقر دفتر ضد ترور سازمان ملل می‌شود

مجلس شورای قطر به نمایندگی از دولت این کشور یادداشت تفاهمی را با سازمان ملل با هدف ایجاد چارچوب همکاری برای تقویت نقش پارلمان‌ها در مقابله با تروریسم و شرایط مربوط به آن و نیز پیشبرد همکاری دوجانبه در زمینه‌های مهم و مورد توجه امضا کرد.

به گزارش الجزیره، این یادداشت تفاهم که در دفتر ضد ترور سازمان ملل در نیویورک امضا شد، شامل ورود مجلس شورای قطر و سازمان ملل به تمهیدات مستقیم برای تأسیس دفتر برنامه‌های ضد ترور سازمان ملل است و این امر به معنای مشارکت پارلمانی در ممانعت و مبارزه با تروریسم بوده که دفتر آن در کشور قطر است.

■ استقبال اتحادیه عرب از توافق تبادل اسرا در یمن

دبیر کل اتحادیه عرب از توافق دولت مستعفی یمن و جنبش انصارالله درباره تبادل اسرا استقبال کرد. همزمان یک منبع اعلام کرد مرحله اول اجرای این توافقنامه شامل تبادل هزار و ۴۲۰ اسیر خواهد بود. به گزارش الشرق‌الاوسط، احمد ابوالغیط در دیدار با گریفیتث ابراز امیدواری کرد که این پیشرفت گامی در مسیر کاهش تنش‌های نظامی باشد و نقش مؤثری در افزایش فرصت‌های سازش مسالمت‌آمیز درگیری‌های یمن ایفا کند.

■ بولتون: امیدوارم کاخ سفید مانع انتشار کتابم نشود

جان بولتون، مشاور امنیت ملی سابق امریکا در نشستی در کارولینای شمالی ابراز امیدواری کرد که به دنبال استیضاح ترامپ بتواند کتابش را منتشر کند. به گزارش رویترز، وی در پاسخ به توئیت‌های انتقادی ترامپ نیز گفت: «ترامپ توئیت می‌کند اما من نمی‌توانم واکنشی نشان بدهم. آیا این عادلانه است؟» بولتون گفت که در جریان سخنرانی روز دوشنبه خود گفته که کاخ سفید هنوز در حال بررسی نسخه دست‌نویس این کتاب است.

■ درگیری در «لوهانسک» اوکراین با یک کشته و ۴ زخمی

در ادامه اتهام‌زنی‌های کی‌یف به مسکو درباره دخالت در درگیری‌های مناطق شرقی اوکراین، ارتش اوکراین روز سه‌شنبه از حمله جدید روسیه به منطقه لوهانسک خبر داد. بنا بر گزارش شبکه تلویزیونی اینترنتی «هرومادسکه» اوکراین، ارتش این کشور روز سه‌شنبه اعلام کرد که در نتیجه حمله جدید روسیه در منطقه لوهانسک، یک سرباز اوکراینی کشته و چهار تن دیگر مجروح شدند. نیروهای روس به مواضع اوکراین در نزدیکی روستاهای نووتوکیوسکه، اوریخوف، کریمسکه و ویلنه (در منطقه لوهانسک) حمله کردند. بنا بر اعلام ارتش اوکراین، نیروهای نظامی این کشور توانستند مواضع خودشان را حفظ کنند و در حال حاضر وضعیت «تحت کنترل» قرار دارد.

■ دستور بازداشت ۲۲۸ تن به اتهام ارتباط با گولن

دادستان‌های ترکیه روز سه‌شنبه به دنبال انجام تحقیقات از ارتش و وزارت دادگستری، دستور بازداشت ۲۲۸ تن را به اتهام ارتباط داشتن با سازمان گولن صادر کردند؛ سازمانی که به اعتقاد آنکارا در کودتای نافرجام سال ۲۰۱۶ میلادی دست داشته است. به گزارش آناتولی، در تازه‌ترین اقدام، دادستان‌های ترکیه در جریان تحقیقات از نیروهای مسلح این کشور دستور بازداشت ۱۵۷ تن از جمله ۱۰۱ افسر در حال خدمت را صادر کردند. این عملیات از استان ازمیر واقع در غرب کشور آغاز شده و در ۴۳ استان ادامه یافته است. از سوی دیگر دادستان‌های آنکارا، پایتخت ترکیه در جریان تحقیقات از حامیان گولن در وزارت دادگستری دستور بازداشت ۷۱ تن را صادر کرده‌اند که ۳۳ تن از این افراد همچنان مشغول خدمت در این وزارتخانه هستند.

■ اعتراض روسیه به برنامه‌های امریکا برای نظامی‌سازی فضا

خبرگزاری ریانووستی روسیه گزارش کرد وزارت امور خارجه این کشور تأکید کرده، برنامه‌های امریکا به هدف استقرار تسلیحات در فضا باعث وارد شدن یک ضربه غیرقابل بازگشت به توازن امنیتی فعلی در حوزه فضا می‌شود. وزارت امور خارجه روسیه همچنین تأکید کرد، این کشور هیچ برنامه‌ای برای آنکه مشکلات موجود در فضا را با استفاده از تسلیحات حل کند، ندارد.